

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету історії
та міжнародних відносин

О.М. Маклюк
(ініціали та прізвище)

2023 р.

**НОВИЙ СВІТОВИЙ ПОРЯДОК:
ВЕЛИКІ ДЕРЖАВИ У ХХІ ст.**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
спеціальності **291 Міжнародні відносини, соціальні
комунікації та регіональні студії**
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма **міжнародні відносини**

Укладач: к.і.н., доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин
Омельченко Андрій Вікторович

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри всесвітньої історії та
міжнародних відносин

Протокол №1 від 30 серпня 2023 р.
В.о. завідувача кафедри
всесвітньої історії та міжнародних відносин

С.С.Черкасов

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

М.В. Сльников
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
історичного факультету

Протокол №1 від 01 вересня 2023 р.
Голова науково-методичної ради
факультету історії та міжнародних
відносин

І.М. Кривко

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни
		очна (денна) форма здобуття освіти
29 Міжнародні відносини	Кількість кредитів 4	Вибіркова
		Цикл загальної підготовки
291 Міжнародні відносини, соціальні комунікації та регіональні студії	Загальна кількість годин 120	Семестр:
		1
Міжнародні відносини	Змістових модулів – 2	Лекції
		14 год.
		Практичні)
		8 год.
		Самостійна робота
		98 год.
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 1	Вид підсумкового семестрового контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Новий світовий порядок: Великі держави у ХХІ ст.» є ознайомити студентів з особливостями зародження, розвитку та функціонування сучасних політичних режимів, сформувати у них розуміння основних ознак диктатури та критичного підходу до демократії.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Новий світовий порядок: Великі держави у ХХІ ст.» є вивчення основних етапів розвитку демократичних ідей; визначення основних відмінностей у характері диктатури від античності до наших днів; ознайомлення студентів зі прикладами диктаторських режимів на сучасному етапі; формування в студентів критичного підходу до загальноприйнятих демократичних принципів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
---	----------------------------

1	2
Результати навчання:	Методи:
<p>РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.</p> <p>РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.</p>	<p>Інформаційний, пояснювально-ілюстративний, проблемний, пошуковий, аналіз і синтез, індукція і дедукція, спостереження тощо на основі використання студентоцентризованих, проблемно-орієнтованих технологій та підходів, зокрема проблемно-орієнтоване навчання, навчання на основі проєктів, мультимедійні методи, мережеві технології, аудіовізуальний метод, електронні презентації, індивідуальна робота, аналіз літератури та джерел, постановка проблеми та визначення її актуальності, здійснення наукового дослідження із дотриманням норм академічної доброчесності.</p>
Компетентності	Контрольні заходи
<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин</p> <p>ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології</p> <p>ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним</p> <p>СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.</p> <p>СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних</p>	<p>Поточний контроль передбачає порівняння демократичних та диктаторських політичних режимів, обговорення їхніх переваг та недоліків та вирішення практичних задач під час аудиторних занять (аналіз літератури та джерел, постановка проблеми та визначення її актуальності із дотриманням норм академічної доброчесності).</p> <p>Теоретичний підсумковий контроль – співбесіда (у разі дистанційного навчання – змішана з підсумковим тестом).</p> <p>Підсумкове практичне завдання – індивідуальне науково-дослідне завдання з написання есе на задану проблематику.</p>

Загалом	120	100
---------	------------	------------

**На кожен змістовий модуль необхідно передбачити проведення мінімум одного поточного комплексного контрольного заходу (контрольних заходів може бути й більше), який би діагностував як рівень засвоєння теоретичних знань здобувачів, так і рівень сформованості вмінь та навичок.*

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Вступ до курсу.	2	...
	Приклади світового та міжнародного порядку.	2	
2	Глобальний проєкт як конкуренція ідеологій.	4	
	Порушення світового порядку після Холодної війни	2	
	Фундаментальні основи глобального лідерства у ХХІ ст.	4	
Разом		14	...

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Історичний контекст світового порядку	2	...
	Світовий порядок на політичних полюсах	2	
2	Ідеологія світового порядку	4	
Разом		8	...

7. Види і зміст поточних контрольних заходів *

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання**	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання – Суб'єкт і об'єкт у науковому пізнанні	Питання для підготовки: Визначення суб'єкту і об'єкту наукового дослідження	https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=321304	10
	Практичне завдання – Групова робота	Вимоги до виконання та оформлення: Мозковий штурм. Обговорення суб'єкту та об'єкту дослідження		10
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			20
2	Теоретичне завдання – Раціональні та ірраціональні елементи наукового дослідження	Питання для підготовки: Раціональні та інтуїтивні елементи наукового пізнання	https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=321304	10
	Практичне завдання – Мета та завдання наукового дослідження	Вимоги до виконання та оформлення: Сформулювати мету та завдання. Обговорити у групі.		10
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2	20
3	Теоретичне завдання – Проблема пізнаваності світу	Питання для підготовки: Основні концепції істини в епістемології	https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=321304	10
	Практичне завдання – Методи наукового дослідження	Вимоги до виконання та оформлення: Обґрунтувати заплановані методи дослідження. Обговорити у групі		10
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2	20
Усього за змістові	12			60

модулі контр. заходів				
-----------------------------	--	--	--	--

* Цей розділ у формі таблиці можна оформити на аркуші альбомної орієнтації.

** Можна подати активне електронне посилання, де розміщено критерії оцінювання видів контрольних заходів.

8. Підсумковий семестровий контроль***

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=180593	https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=321304	20
	Практичне завдання	Написати вступну частину наукового дослідження		20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

*** Цей розділ у формі таблиці можна також оформити на аркуші альбомної орієнтації.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Барбер Б. Сильна демократія: політика учасницького типу. Демократія : Антологія / Упоряд. О. Проценко. Київ : Смолоскип, 2005. С. 254–262.
2. Бжезінський З. Демократія перед лицем глобалізації : Виступ на колоквіумі Кастельгандольфо улітку 1998 р. // Ї. 2000. № 19.
3. Даль Р. А. Демократія та її критики / Пер. з англ. М. та О. Лупішко. Харків : Вид. група «РА – Каравела», 2002. 440 с.
4. Даль Р. Поліархія. Участь у політичному житті та опозиція. Харків : Каравела, 2002. 214 с.
5. Токвіль А. Про демократію в Америці. У двох томах. Пер. з франц. Г. Філіпчука та М. Москаленка; передмова А. Жардена. Київ : Видавничий дім "Всесвіт", 1999. 590 с. URL: <http://litopys.org.ua/tocq/toc.htm> (дата звернення 20.06.2021).
6. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги / Карл Поппер. – К., 1994.
Додаткова:
7. Бекешкіна І. Г. Громадська думка як вимір демократизації суспільства // Україна–2002. Моніторинг соціальних змін. Київ, 2002.
8. Визначення та вимірювання демократії / За ред. Д. Бітема; пер. з англ. Г. Хомечко. Львів : Літопис, 2005. 318 с.
9. Гелд Д. Демократія і глобальний порядок. Демократія : Антологія / Упоряд. О. Проценко. Київ : Смолоскип, 2005. С. 985–1024.
10. Гелд Д. Моделі демократії. Демократія : Антологія / Упоряд. О. Проценко. Київ : Смолоскип, 2005. С. 155–175.
11. Гелд Д., Мак-Грю Е. Глобалізація/антиглобалізація. Київ : К.І.С., 2004. 180 с.
12. Головатий М. Ф. Демократія: історія, теорія, практика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. та аспірантів-політологів. Київ : ДП "Вид. дім "Персонал", 2011. 230 с.

13. Глобальне відродження демократії / За ред. Л. Даймонда, М. Платнера. Львів : Ахілл, 2004. 464 с.
14. Гоше М. Демократія проти самої себе. Київ : Український Центр духовної культури, 2006. 376 с.
15. Гьофе О. Демократія в епоху глобалізації. Київ : ППС, 2007. 436 с.
16. Демократія: від теорії до практики. Підручник курсу / Грір Берроуз; пер. з англ. Ірина Бабаніна. Міжнародна фундація виборчих систем, 2018. 284 с.
URL:
https://www.ifes.org/sites/default/files/ifes_ukraine_democracy_from_theory_to_practice_course_reader_v1_ukr.pdf (дата звернення 20.05.2021).
17. Кобута Л. П. Історія та теорія демократії. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності “Політологія”. Івано-Франківськ : ПП Курилюк В.Д., 2010. 62 с.
18. Лібералізм: Антологія / Упорядники: О. Проценко, В. Лісовий. Київ, 2002.
19. Мак-Грю Е. Транснаціональна демократія: теорії і перспективи. Демократія : Антологія / Упоряд. О. Проценко. Київ : Смолоскип, 2005. С. 1025–1050.
20. Митко А. Інформаційна демократія: реалії та виклики часу: монографія; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2014. 399 с.
21. Основи демократії : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Третє видання, оновлене і доповнене / За заг. ред. А. Ф. Колодій. Львів : Астролябія, 2009. 832 с.
22. Складові демократії. Пер. з нім., за ред. Д. Геттінг, В. Д. Міхаелі. Київ : Либідь, 1993. 160 с.
23. Фисун А. Демократия, неопатримониализм и глобальные трансформации монография. Харків : Константа, 2006. 351 с.